

Strandsatt?

Få pengar hemifrån
på några minuter*

Om du skulle hamna i en nödsituation och snabbt behöver kontanter, ring hem och be dem skicka pengar med Western Union! I **sverige** har vi över **1 000 ombud** och man kan även skicka pengar via **westernunion.se**.

Vi har fler än **400.000** ombud**
i över **200 länder och territorier**.
Besök vår hemsida för att hitta ett
ombud nära dig!

WESTERN UNION | *yes!*

Kontanter snabbt och smidigt världen över

westernunion.se

money transfer

*Pengar är tillgängliga enligt särskilda villkor, inklusive ombudets öppettider samt tidskillnader.
Ytterligare begränsningar kan förekomma. Se formuläret "To Send Money" för detaljer.

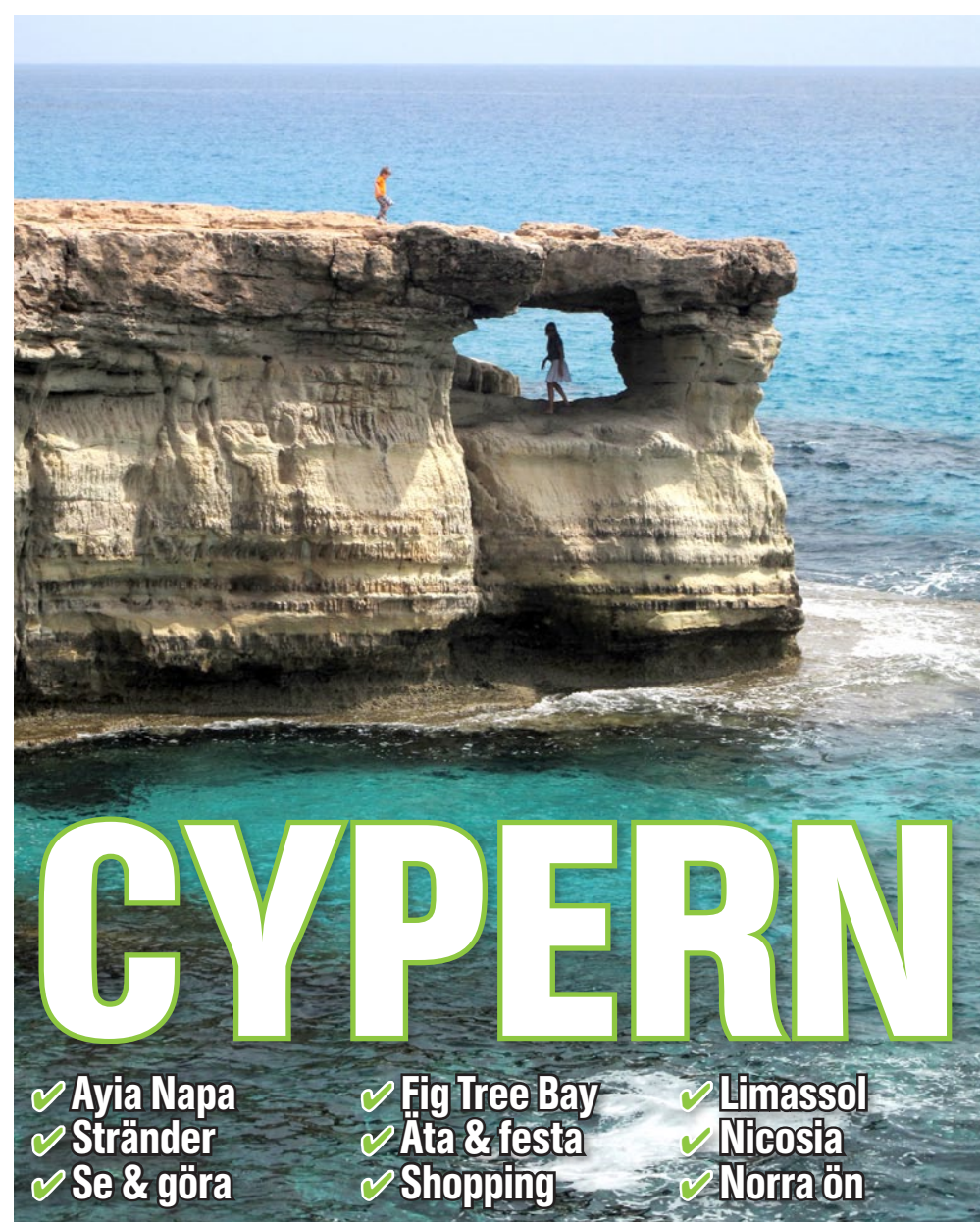
** Antal Agent locations den 31 december 2010.

Vik
här

AFTONBLADET

Publicerad juli 2011

RESA GUIDE

CYPERN

- ✓ Ayia Napa
- ✓ Stränder
- ✓ Se & göra
- ✓ Fig Tree Bay
- ✓ Äta & festa
- ✓ Shopping
- ✓ Limassol
- ✓ Nicosia
- ✓ Norra ön

Mycket mer än party på semesterön

Cypern är ett av våra allra mest populära charterresmål sommartid, men också ett utmärkt land att resa till på våren som tidigt bjuder på sommarväder och blomsterprakt och på hösten, då den regnfria sommaren dröjer sig kvar långt in i november, liksom de sköna badtemperaturerna.

Partyfolket, men också familjer och äldre väljer oftast Ayia Napa. Fig Tree Bay (Protaras) är mer en familjdestination där hotellupplevelsen står i fokus, medan omgivningarna är rätt trista. Ayia Napa är dock långt trevligare än vad många tror, stränderna är definitivt öns finaste (och mest packade sommartid) och det är egentligen inte långt till något om man vill hyra bil och se mer av ön.

Pafos på västkusten har också många party-gäster, men rätt få av dem kommer från Sverige, då charterutbudet till staden är begränsat. Omgivningarna runt Pafos är dock vackrare än den östra delen av landet, bland annat för att det är mycket grönare här.

Matkulturen på södra Cypern är en mix av det grekiska och libanesiska köket, på nordsidan dominerar turkisk mat.

Tyvärr är Cypern fortfarande ett delat land. För turister som vill se hela ön är detta dock inget problem – att passera gränsen är enkelt och den mysiga hamnstaden Kyrenia på nordkusten, liksom den vilda Karpashalvön i öster är några av Medelhavets trevligaste destinationer.

Den som inte vill sitta still har allt fler bra golfbanor att välja på, man kan vandra, dyka, besöka rader av vattenland och kolla utsökta antika lämningar. Med lite planering är chansen god att alla i familjen kommer hem ytterst nöjda.

Text & foto: JOHAN ÖBERG

5 x viktiga fakta

Pass och visum

Cypern är medlem i EU och svenska medborgare behöver inget visum.

kort. Prisnivå är cirka 25 procent under den svenska.

- www.forex.se
- www.x-change.se

Pengar

1 euro ≈ 9,25 kr. De flesta bankerna är öppna 08.30 – 12.30 måndag till fredag. Måndagar dessuom 15.15 – 16.45. Växlingskontoren har oftast kvällsöppet sju dagar i veckan. Det finns gott om uttagsautomater. De flesta affärer, restauranger och hotell tar

Säkerhet

Cypern är en trygg ö, kriminaliteten är mycket låg. Men det är alltid klokt att låsa in värdeföremål man ej behöver för stunden i hotellrummets kassaskåp.

Trafik

Det knepigaste med trafiken är att

Cypern har vänstertrafik. Annars är trafiken inte speciellt intensiv, utom i stadskärnorna, där gatorna kan vara smala.

Språk

Grekiska, men väldigt många cypriter kan också engelska och en hel del kan tyska, svenska och andra språk som talas av de stora turistgrupperna. På den norra delen av ön talas turkiska, ganska många kan engelska och en del också grekiska.

5 x resan hit

Sommarcharter

Alla stora svenska charterbolag har resor till Cypern. Ving tar från 5 900 kronor per person i dubbelrum på det enklare mellanklasshotellet Pavlinia i Ayia Napa med avresa sommaren 2011.

- www.ving.se
- www.fritidsresor.se
- www.apollo.se
- www.solresor.se
- www.sembo.se

Vintercharter

Många som vill fly den svenska vintern väljer långsemester på Cypern, något som flera charterbolag erbjuder. Fritidsresor erbjuder resor på från 43 till 172

dagar. Första avresan vintern 2011 är 24 oktober. Räkna med cirka 7 700 för 43 dagar i mellanklasslägenhet i Larnaka, upp till 25 000 för 172 dagar – vilket betyder 145 kronor om dagen inklusive resa. Något dyrare alternativ på ännu bättre hotell finns.

Flyg direkt

Norwegian är ensamma om regujärflyg utan byte från Sverige till Cypern. Bolaget flyger Stockholm Arlanda – Larnaka med sommarpriser från 642 kronor enkel resa, men ofta kan enkelbiljetten kosta över 2 000 kronor. Flygstol med charter är ett annat alternativ.

- www.norwegian.se

...eller med byte

Kan man tänka sig byte ute i Europa finns en rad andra alternativ. Czech Airlines CSA, har snabba byten i Prag och flyger tämligen rak väg, Austrian Airlines med byte i Wien likaså.

- www.destination.se

Båt

Det finns inga färjeförbindelser från utlandet till Republiken Cypern. Däremot går färjor från flera hamnar i Turkiet till Kyrenia och Famagusta på den turkisk-kontrollerade norra delen. Bilar som kommer den vägen får dock inte tas över till södra sidan.

- www.akgunler.com.tr
- www.fergun.net

Vanlig på västra delen av ön.

5 x praktiska fakta

El och telefon

230 volt. Vanligast är kontakter med två rektangulära pinnar, men även den typ av kontakter vi har i Sverige förekommer och de flesta hotell har adaptrar till utlåning. På turistörerna är sådana lätta att hitta i många butiker. Mobilnätet fungerar bra.

Internet

Många kaféer erbjuder fri wifi för den som har med sig egen dator.

Internetkaféerna tar ofta runt 15 kronor i timmen.

Porto

Ett frimärke för vykort till Sverige kostar 0,34 euro (3,10 kr) och kan köpas på posten och i många affärer som säljer vykort. Räkna med en vecka till Sverige.

Dricks

Tio procents serviceavgift och dricks ingår ofta i restaurangno-

tan. Om inte bör man lägga ungefär lika mycket 10 procent om man inte är missnöjd.

Handikapp

Cypern är måttligt handikappanpassat bortom en del turisthotell. Höga trottoarkantar är nog det vanligaste vardagsproblemet. Den som vill resa hit och är rörelsehindrad bör fråga researrangören efter lämpligt hotell. En del ständer har handikappramer.

Håll dig till VÄNSTER, Svensson!

5 x ta sig runt

Buss

Bussnätet är rätt skralt om man skulle vilja använda buss för att turista. Mindre orter kan ha bara en buss om dagen – ofta anpassad till när lokalborna åker till och från jobbet, medan trafiken mellan storstäderna är tätare. I Ayia Napa är lokalbussarna längs kusten bra om man vill ta sig till de stränder som inte lig-

ger allra närmast ens hotell. Lokalbussarna kostar 1 euro.

Moped

Moped är ett behagligt sätt att ta sig runt. Pris per dag i Ayia Napa är strax under 200 kronor. Ett alternativ är beach buggys, som kommer i flera storlekar med olika motorstyrka.

Bil

Hyrbil kostar från 250 kronor per dag hos en rad uthyrare. De lokala uthyrarna ligger ofta under de stora internationella i pris och utbudet av modeller är brett – allt från små behändiga saker till jeepar. Känns vänstertrafik ovant – välj en automatväxlad.

Cykel

I Ayia Napa kan man med fördel hyra cykel. Kostar 45 - 65 kronor per dag, beroende på modell – rabatt om man hyr en hel vecka.

Taxi

Taxi kostar 3,72 euro i startavgift och 0,73 euro per kilometer. Inom Ayia Napa går extremt få taxiresor på mer än 7 - 8 euro. Det finns dessutom långfärdstaxi, där man delar utrymme med folk man inte känner. Ayia Napa till Larnaka kostar 8,20 - 10 euro, vardag det högre priset på söndagar.

Ta stadsbussen till avlägsen strand.

5 x boende /Ayia Napa & Fig Tree Bay

Napa Plaza

Trevligt 4-stjärnigt hotell byggt runt en stor innergård med poolområde. Ligger intill Plateia Seferi, det som var centrum när stan bara var en liten by. Kort väg till barområdet, men utan en massa störande ljud. Finns i Fritidsresors charterutbud. Dubbelrum går på cirka 1200 under högsäsong, inklusive frukost. ► Arhiepiskopouou Makariou III, Ayia Napa. ► www.napaplaza.com

Eligonia

Tvåstjärnigt lägenhetshotell i Apollos utbud, men som också tar individuella bokningar. Enrumslägenhet för två kostar från 575 kronor i högsäsong. Har

också större lägenheter som passar barnfamiljer.

► Kryou Nerou 1, Ayia Napa
► www.eligonia.com

Faros

Elegant hotell nära fiskehamnen. Dubbelrum kostar cirka 1100 kronor i högsäsong inklusive frukost. ► Arhiepiskopouou Makariou III, Ayia Napa. ► www.faroshotel.com.cy

Sunwing Resort & Spa

Vings eget flaggskepp ligger vid en mycket fin strand i en bukt alldeles intill Nissi beach. Här bor många barnfamiljer och par som söker trygg igenkänningsfaktor – Sunwingkonceptet går ju ut på

att man ska få näst intill samma produkt vart i världen hotellet än ligger. En vecka i dubbelrum under högsäsong kostar drygt 7000 per person, exklusive mat. ► Nissi 75, Ayia Napa
► www.ving.se

Blue Village Althea Bay

Protaras (Fig Tree Bay) är en destination som framför allt lockar dem som vill vara mycket på hotellet. Då är all inclusive perfekt, vilket det här Fritidsresor-hotellet har - till och med glassarna ingår. Man kan dock bo här utan att ha måltider ingår. Dubbelrum en vecka kostar strax över 7 000 för en vecka i juli, exklusive mat. ► Ellinon 34, Protaras
► www.fritidsresor.se

Passa på att få lite spa-massage.

5 x stränder/Ayia Napa & Fig Tree Bay

Nissi

Den kanske finaste stranden av alla här, lång sandstrand i en svag båge. Utanför den västligaste änden av stranden ligger en liten ö, som man kan vada ut till (ibland kan man faktiskt gå torrkodd). På stranden finns förutom en rad matställen och barer ett ställe som har gratis dagdiskotek. Nissi Beach ligger cirka 3 kilometer väster om Ayia Napa centrum.

Makronissos

Sandstrand som slutar i en klippig udde. Innanför stranden finns inga hotell, utan antika gravkammare från 170 – 500 efter Kristus (det området är öppet dygnet runt). Lite mer laidback än Nissi, men även här blir det packat i högsäsong. Cirka 5 kilometer väster om Ayia Napa centrum.

Grecian Bay

Den långa sandstranden som börjar nästan omedelbart öster om Ayia Napas lilla hamn, Limanaki, har tagit sitt namn efter det första stora hotellet som byggdes här. Packat med folk sommartid och gott om aktiviteter som skärmflygning efter båt med mera.

Fig Tree Bay

Lång fin sandstrand, som dock är smalare än de flesta i Ayia Napa vilket gör att hotellet tränger sig på lite mer. Solstolarna på stranden hyrs dock ut av andra, så det går fint att ligga vid vilket hotell som helst. Alla stränder på Cypern är för övrigt offentliga, även sådana som den lilla vid Blue Village Althea Bay, där man dock kan känna sig som en inkräktare på hotellets mark. Sommaren 2011 färdigställs en promenadväg inklämd mellan stranden och hotellet som kantar den.

Ayia Thekla

Det finns fortfarande några fina stränder i trakten som inte kantas av hotell och diskodunkande barer. Den är stranden har fått sitt namn efter det lilla kapellet intill och den antika gravkammare som senare också blivit grekiskortodoxt kapell. Den enda service som finns är en litens snacksrestaurang, som så klart också har solstolar till uthyrning. Ayia Thekla ligger cirka 7 kilometer väster om Ayia Napa centrum.

Nissi Beach – tre kilometer väster om Ayia Napa.

5 x meze

Village sallad

Klassiker (som vi brukar kalla grekisk sallad): Bitar av solmogna tomater, gurka och grön paprika skivad röd lök och på toppen bitar av vit färöst, som kan vara allt från mild till stark. Cyprioter har dessutom gärna i lite grönsallad. En skvätt olivolja, citron eller vinäger och torkad vilda örter kryddor gör den kompletterad.

Hummus

Röra på kikärtor, tahini, olivolja, vitlök och ibland lite citron – mums! Överlag kan man märka att cypriotisk mat har en hel del med mellanöstern att göra, även om många rätter känns igen från Grekland.

Taramasalata

Dip gjord på fiskrom som mixats med bröd, olja, citron och vitlök.

Haloumi

Grillad eller stekt cypriotisk ost gjord – gott, men också väldigt salt, äter man mycket kan man vakna väldigt törstig mitt i natten.

Dolmades

Vinbladdolmar, fyllda med en röra på ris, lök och köttfärs. Finns också vegetariska.

Friterad färsk bläckfisk.

5 x huvudrätter

Moussaka

Potatis- och aubergineskivor varvade med köttfärsås och bechamelsås, som sen ugnsbakats. Kan vara utsökt, men turistvarianten är ofta en nitlott.

Fish meze

Speciellt i Ayia Napa erbjuder många fisktavner en kombo med ett stort antal smårätter

och flera fiskdito, inklusive färsk bläckfisk och ibland också räkor. Väljer man detta blir man mer än mätt, även med Cypernmätt mätt – portionerna är alltid rikliga här.

Souvlaki

Grillspett på fläsk eller lamm, oftast med en god kolgrillsarom. Perfekt ihop med en village sallad.

Bifteki / keftedes

Köttfärsbiffar respektive köttbullar, oftast på lammfärs. Kan vara gudomligt goda när de gjorts med omsorg och kryddats med spiskummin.

Stifado

Gryta på biff eller kanin som fått koka länge med lök, vinäger och vin.

5 x snacks & sötsaker

Oliver

Odlas på ön. Frågan vilka som är bäst, de av kalamatatyp, de torkade smått söta svarta eller de lite bittra gröna inlagda med koriander.

Valnötter

Goda att äta som de är. Men en större smaksensation är hela syltade nötter (inklusive skalet, som går bra att äta). Smakar lite som nejlikkryddad mandelmassa.

Kolokótes

Degknyten fyllda med pumpa, vetekross och russin.

Pastelláki

Godis gjort på sesamfrön, jordnötter och sirap.

Airáni

Yogurtdryck som säljs från vagnar på gatan.

Oliver odlas på ön.

5 x restauranger/Ayia Napa & Fig Tree Bay

Limelight

Restauranger med 30 år på nacken är en raritet i Ayia Napa, men Limelight har överlevt på det bästa av sätt – genom god kvalitet. Meny är typiskt cypriotisk och mousakan kostar 95 kronor, liksom en rad andra traditionella rätter. Meze börjar på 20 kronor och de rejäla köttbitarna drar i väg upp mot 180. ▶ Lipertis, Ayia Napa (mittemot posten) ▶ www.limelighttaverna.com

Christos Fish Tavern

En i raden av fisktavner i Ayia Napas hamn. Fisk är exklusiv mat i östra Medelhavet eftersom det är så utfiskat. Så fiskmeze – 20 smårätter och flera sorters fisk för 20 euro per person får anses riktigt prisvärt. Färsk fisk av större modell säljs för dagspris – en huvudrätt kan kosta lika mycket som fiskmezen. En an-

nan fisktavner med gott rykte – och många bord – är Vassos, som funnits ända sen 1962. ▶ Fiskehamnen, Ayia Napa.

Stamna taverna

Familjedriven restaurang i Ayia Napas äldsta hus. På orter som så totalt domineras av turister är maten ofta utslätad, men de familjedrivna matställen, där pappan står vid spisen och mamma serverar, har ofta en avsevärt högre lägstanivå och är oftast snäppet trevligare. Traditionella huvudrätter för en hundralapp. ▶ Korsningen Tefkrou Anthia Street och Arhiepiskopouou Makariou III, Ayia Napa. ▶ www.stamnatavern.com

Karras

Drivs av tre bröder och är så poppis att man faktiskt bör reservera bord, vilket är ovanligt här. Pinfärsk fisk från egna leve-

rantörer och traditionella cypriotiska rätter. Fisk meze kostar 190 kronor, portioner med färsk fisk och bra kött cirka 140. ▶ Kappari 55, Paralimni.

Burger King

Ayia Napa har sååå många snabbmatställen och även om bredden är stor – japanskt, kinesiskt, indiskt mer mera – så är mycket av vad som serveras operonlig mat i kedjerestaurangstill. Därför bör den här hamburgerklassikern faktiskt rekommenderas då maten är både god och hälften så dyr som jämförbara alternativ. Menyerna (samma som hemma) kostar runt 60 kronor, även Trippel Whopper. ▶ Arhiepiskopouou Makariou III, intill Napa Plaza hotel., Ayia Napa. ▶ www.onlycy.com/burger-king-cyprus

5 x nattliv/Ayia Napa & Fig Tree Bay

Ambassaden

Namnet kan få en att tro att stället är svenskt, men i Ayia Napa använder många cypritiska barägare den här typen av signalord för att locka en viss publik. Så hit hittar många skandinaver. Drinkarna ligger runt 5 euro.
 ▶ Plateia seferi

Bedrock inn

Diskobar och restaurang med karaoke och ett flöde av drinkar. Dekorerad som något ur familjen Flinta och med (fyll) slogan Yabba Napa Doo! En pint öl går på 4 euro, grillrätterna ligger runt 13 och nästan alla drinkar kostar 5.
 ▶ 2 filialer: Ippocratous street (i barkvarteren) och Nissi street
 ▶ www.bedrockinn.com

Castle Club

Fasaden ser ut som en borg och innanför murarna döljer sig Ayia Napas kanske populäraste disko (vad som är trendigt svänger dock mycket ofta på den här orten och många ställen byter ägare och namn vart och varannat år). House, r'n'b, old school och garage får de tre dansgolven att gunga. Inträde 10 - 15 euro – de flesta diskona ligger i det spannet. Nio barer garanterar att ingen behöver gå törstig. precis som de andra diskona blir det inte riktigt drag förrän runt två på natten.
 ▶ Louka Louka 20 22
 ▶ www.thecastleclub.com

Carwash disco

Har funnits sen 1996 och hela tiden hållit fast vid sitt 70- och 80-talskoncept.
 ▶ Agias Mavris 24
 ▶ www.carwashcyprus.com

Black & White

Det disko som överlevt längst i Ayia Napa. Kanske för att man genom åren haft de bästa dj:erna, det tycker i varje fall många hardcore-klubbare. Mycket soul och r'n'b. Passar det inte här finns det varje sommar minst 20 klubbar i stan – välj och vraka!
 ▶ Louka Louka 6
 ▶ www.blackandwhiteclub.com

Svenskar lockas till baren med ett svenskkljande namn.

5 x drycker

Kaffe

Cypriskt kaffe är finmalet kokkaffe, som oftast dricks rejält sötat (säg till om du vill slippa sockret) i små koppar med rejält med sump på botten av koppen. På den turkiska delen av ön kallas det för turkiskt kaffe, men är samma sak. På lokala hak kostar en kaffe 1 euro, i turistområdena 2 euro.

Frappé

Iskaffe är den stora kafédrycken sommartid och går att få överallt. Kolla barer med många cypritiska ungdomar – de dricker sällan alkohol, utan har nästan alltid ett stort glas iskaffe framför sig och gärna en cigarett på gång.

Öl

Det inhemska ljusa lagerölet KEO och danska Carlsberg dominerar marknaden (i norr turkiska Efes), men tack vare alla turister går det att hitta en rad ljusa importöl, cider och Guinness på många barer och affärer i turistområdena. I Ayia Napa och Fig Tree Bay hittar man den billigaste – en pint fatöl kan kosta så lite som 14 kronor där.

Vin

Cypritiska viner har inte genomgått samma tydliga kvalitetshöjning som vinerna i många andra länder i Europa, inklusive Grekland. Det mesta är av rätt enkel kvalitet, men inte heller speciellt dyrt. Vasilikon är många cyprioters favoritvin. Det finns dock ett internationellt välkänt prestigemärke – det söta starkvinet Commandaria – som man gärna köper med sig en flaska hem av.

Zivania

Zivania är cypriskt hembränt, som de själva gärna dricker till mezerätter.

Afrodites bad – en strand på nordvästkusten.

Minilexikon
 Svenska grekiska * turkiska

Hej Yázou * merhaba
God morgon Kali méra * günay-din
Godkväll Kali spéra * iyi aksamlar
Tack Efkaristo * te ekkür ederim
Ja Né * evet
Nej Ochi * hayır
Ursäkta Pardon * bakar mışnınız
Notan, tack Parakaló * hesap tessekkürler
Ett dubbelrum Ena monoklino dhomatío * iki kislik oda

Väder

Dags-temperatur och antal regniga dagar per månad.

	12	12	14	17	21	24	27	27	25	22	17	14	Larnaka
	-1	-1	3	8	14	19	22	20	15	9	5	2	Stockholm
JAN	FEB	MAR	APR	MAJ	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	DEC		
16	14	10	11	11	13	13	14	14	15	16	17	Stockholm	
10	8	5	3	2	1	0	0	1	3	5	9	Larnaka	

Priskoll

Öl, 33 cl: 23 kr.
Big Mac: 30 kr.
Kopp kaffe: 19 kr.
Taxi 3 km: 55 kr.
Bensin (95): 11,50 kr.

5 x att köpa hem

Glasögon

30–50 procent billigare än i Sverige. Ta med recept eller gör synundersökningen på plats. Utbudet av modebågar är stort och många tar chansen och köper solglasögon med slipade glas.

Skor

Är billigare än hemma och utbudet av både finskor och massor av enklare sommarskor är stort.

Syltad frukt

Cyprioter sylvlar gärna olika frukter och grönsaker, som sen vanligen äts skivade i små portioner till kaffet. Men hemma funkade utmärkt med glass eller en klick grädde också – allt från valnötter och miniaubergine till apelsiner och kaktusfikon. En stor glasburk brukar kostar 75–100 kronor.

Läderväskor

Damväskor i skinn kostar hälften så mycket som hemma och på turistorterna är utbudet stort.

Sprit

Kända spritmärken är ofta billigare på Cypern än på charterflyget. En liter Absolut kostar cirka en hundralapp och en liter Famous Grouse whisky går på 125 kronor.

Packa flaskan väl, så att den inte går sönder i resväskan.

5 x lokal frukt

Jorgubbar

Mognar redan i april och smakar bättre här än när de rest hela vägen till Sverige på försommaren.

Vattenmelon

Perfekt törstsläckare som mognar från juni.

Aprikoser

Härlig koncentrerad smak – men ta det lite lugnt, precis som den torkade varianten sätter de färska aprikoserna igång magen.

Körsbär

Odlas mycket i Trodosbergen.

Stanna till när de säljs vid vägkanten och köp en stor påse.

Apelsiner och citroner

Cypern producerar utsökta citrusfrukter.

5 x shopping/Ayia Napa & Fig Tree Bay

Optical House Makis Eleftheriou

Bra optiker med tre filialer, märkesbågar och snabb service. Det finns gott om andra att välja på. ▶ 3 filialer, Katalyna street 25 (sidogata till shoppingstråket Nissi Street, Ayia Napa, Hotels Road, Protaras (nära hotell Vrissiana) och vid huvudvägen genom Paralimni (nära lågprisvaruhuset Kokkinas).

Askott Pottery

Christos Askotis driver sitt lilla krukmakeri och affär sedan decennier. Utflyktsgrupper kommer hit flera gånger i veckan. Kommer man själv kan man prova att dreja för bara 4 euro. Sen bränner Christos verket och vill man kan man komma tillbaka och måla så bränner han

det igen så det blir glaserat (hela processen tar en vecka). En av Askotts specialiteter är Pythagoras kopp, som tack vare en fiffig finess gör det omöjligt för någon att ta mer vin än de andra runt bordet. Kostar en hundring.

▶ Protaras Road 260, Paralimni

Incredible Universe

Mat, sprit, viner, lokala specialiteter, kläder, husgeråd – ja lite av varje finns att köpa här i Ayia Napas största och billigaste supermarknad. Kokkinos supermarknad centralt i Paralimni är ännu billigare, så billig att många av traktens kioskägare hellre handlar där än av grossisterna. Öppet till 22.30.

▶ Nissi Road, cirka 100 meter innan den tar slut i öster (dvs centralt) Ayia Napa.

Melpo Shoes

Bra och prisvärd skoaffär – det finns flera. Främst damskor, men också en del herr- och sportskor. Som stans andra affärer öppnar man runt 9 på morgonen och stänger 22.30 sommartid. (mycket är helstängt vintertid). ▶ Arhiepiskopouou Makariou III, intill Napa Plaza hotel., Ayia Napa.

Borselino Leather Factory

Varken fabrik eller speciellt mycket läder, men en bra sortering handväskor och dessutom väldigt billiga kabinväskor, 8–25 euro beroende på storlek och kvalitet. Två affärer i Ayia Napa. ▶ Nissi Road och Plateia Seferi

På Askott pottery kan du få dreja själv.

5 x se & göra/Ayia Napa & Fig Tree Bay

Thalassa museum

1967 hittade dykare ett skepp som sjunkit år 302 före Kristus utanför Kyrenia. Det är i dag ett av världens bäst bevarade från den tiden. På 1980-talet byggdes en kopia av skeppet, den finns på Thalassa, tillsammans med föremål från antiken. Inträde 3 euro.

- Leoforos Kryou Nerou, Ayia Napa
- www.museum.ayianapa.org.cy

Klostret

Vägg i vägg med bargatorna ligger Ayia Napas grekiskortodoxa kloster. Numera bor inga munkar här, men husen och den kringbyggda gården är fina och klosterkyrkan med sina målningar och ikoner riktigt bra. Inget inträde.

- Plateia Seferi, Ayia Napa

Vattenlek

Utbudet är gigantiskt, bananbåtar tillhör de snällare, fly fish de mer skräckinjagande. Parasailing och vattenscooter är poppis. Priserna är desamma överallt: parasailing från 30 euro/person, jetski 40 euro för 15 minuter, bananbåt 8 euro. Solstolar kostar 2,50 euro på hela Cypern och två solstolar med parasoll 5 euro. Water world är Europas största vattenpark och ligger strax utanför Ayia Napa. Vuxna 33 euro, barn under 12 år 19 euro.

- www.waterworldwaterpark.com

Cape Greco

Vandra längs havet på den anlagda leden som börjar här på Cypern och slutar i Portugal. Eller hyr en cykel och trampa den knappa milen till udden, som bjuder på karga klippor, havsgrottor, stenbroar, samt möjlighet till bad på några ställen.

Båtutflykter

De billigaste går till Fig Tree Bay. De turerna kostar bara 5 euro (halvdag). Katamaranturer hör till de dyraste, 45 euro. Sen finns det glasbottenbåtar, halvubåtar, piratskepp m m. I vissa turer ingår mat och dryck.

Water world i Ayia Napa.

Romerska teatern är främsta attraktionen i Kourion.

5 x Limassol & södra Cypern

Se: Kourion

Förmodligen den mest välbesökta av alla Cyperns antika lämningar. En utgrävd stad strax väster om Limassol, där en del golvmosaiker är imponerande, men den romerska teatern, med storslagen utsikt, är främsta attraktionen. Inträde 1,70 euro. Öppet 8–19.30 sommartid, kortare andra delar av året.

- www.mcw.gov.cy

Bo: Londa

Trendigt designerhotell vid havet i en förort öster om centrum.

Loungen (med egen dj) är fullpackad med kaffesörplande och drinksippande vackra människor flera kvällar i veckan. Den fina spa-avdelningen förestås av en charmig svenska.

- King George Street 72, Limassol.
- www.londawhotel.com

Se: Kolossi

Kompakt korsriddarborg i en liten by strax väster om Limassol. Tydlig skyltning (som i stort sett alltid på Cypern) från motorvägen. Öppet kl 8-19.30 sommar-

tid, kortare andra delar av året. Inträde 1,70 euro.

- www.mcw.gov.cy

Äta: Kalymnos

Testa gärna restaurangens fiskmeze för 17 euro – en massa goda smårätter, stekt fisk, grillad bläckfisk med mera.

- Governor's beach, Limassol.

Bada: Inte toppklass

Stränderna i Limassoltrakten har grå sand eller klappersten och är bara sådär.

5 x Pafos & västra Cypern

Äta: Theo's

Familjedriven fisktaverna med fin vy över hamnen, folklivet och det gamla fortet. Huvudrätter kostar mellan 90 och 200 kronor. Många andra restauranger i turistområdet Kato Pafos håller annars tämligen ordinär kvalitet.

► Pafos harbour, Pafos

Göra: Vattenpark

Aphrodite Waterpark igger strax utanför Pafos och erbjuder en rad hisnande vattenrutschbanor och flera snälla. Området är handikappanpassat. Öppet 10–18 under högsommaren, något kortare under vår och höst.

Inträde högsäsong 29 euro, barn 3–11 år 16 euro.

► Poseidonos Avenue, Pafos
► aphroditewaterpark.com

Bo: Almyra

Femstjärnigt designerhotell med snyggt spa. Kanske öns bästa hotell, läget är fint och maten utsökt. Dubbelrum från 2000 kr.

► Poseidonos Avenue
► www.thanoshotels.com

Se: Nea Pafos

Den antika staden Nea Pafos, innanför fritidsbåtshamnen i Pa-

fos är världsarv och de utgrävda villorna bjuder på sagolika mosaiker. Inträde: 3,40 euro (32 kr) Öppet 8–19.30 sommartid, kortare andra delar av året.

► Poseidonos Avenue, Pafos
► www.mcw.gov.cy

Bada: Små stränder

Pafos stränder är små och omärkta. En knapp mil norr om stan ligger den mycket finare sandstranden i Coral Bay och på nordvästkusten finns flera riktigt fina sandstränder där det sällan blir någon trängsel då de ligger en bit bortom allfarvägarna.

Theos fisktaverna i Pafos hamn.

Utmed den gröna linjen i Nicosia ligger vaktposterna tätt.

5 x Nicosia

Cyprus museum

Huvudstadens bästa museum tillhör måstena – en utsökt samling föremål från 4 000 år före Kristus fram till medeltiden: kulturföremål, skulpturer, vapen och keramik från alla de högkulturer som kontrollerat ön under denna tidsepok. Inträde: 4 euro. Öppet kl 9-17 måndag till lördag, 10-13 söndagar.

► Leoforos Mouseiou 1.

Gröna linjen

Ingemanslandet mellan de turkiska och grekcypriotiska truperna kontrolleras officiellt av FN-soldater, numera från Slovakien, men är mer eller mindre igenväxt och lockar mest rättor. Lite varstans syns bunkrar och skyttevärn, hus som stått igen-

bommade sedan 60-talet och skottskador på en del fasader (staden delades i praktiken långt före invasionen 1974). Vid Ledra Palace mitt i stan är det dock hur enkelt som helst att korsa från syd till nord eller tvärtom för turister, som dock måste ha passet med sig.

► www.mcw.gov.cy

Ringmuren

En imponerande, rund bastion sträcker sig runt hela Nicosias gamla stadskärna, men är numera delad mellan syd och nord. Ringmuren anlades av venetianska härskare på 1500-talet och ses egentligen allra bäst från luften, men även från marknivå anar man de mäktiga dimensionerna.

Den turkiska delen

Stämningen är mer behagligt loj i gamla stan och de många gotiska kyrkorna som ottomanerna gjorde om till moskéer sevärda, liksom den karavanseraj som numera är hantverksmarknad. Man går runt alla sevärheter på ett par timmar, men passa gärna på att äta – man får bättra mat för mindre pengar på den turkiska sidan.

Omeriya hammam

Ångbadhus som nu rustats upp och där det kostar 20 euro att nyttja faciliteterna, mer om man vill ha massage eller skrubbing. Män och kvinnor badar på separata dagar. Öppet kl 9-21.

► Plateia Tyllirias 8
► www.hamambaths.com

5 x sport

Golf

Inte någon jättestor sport ännu på Cypern, men det byggs allt fler banor och de två bästa, 18-hålsbanorna Aphrodite Hills (där Mästartarnas mstare-deltagarna bodde) och Elea ligger båda på den västra delen av ön, vilket inte är längre bort från Ayia Napa än att man kan åka till dem över dagen. Greenfee ligger närmare tusenlappen. ► www.eleaestate.com

Vandring

Den europeiska vandringsleden E4 som börjar i Portugal, slingrar sig över Cypern – från Pafos till

Larnaka och passerar på vägen Trodosbergen och semesterorter som Ayia Napa. Cypriotiska turistbyråer har en utmärkt vandringsguide med bra kartor, detaljerad dagsetappinfo och en del info om den natur och de djur man kan se på vägen.

Dykning

Det finns massor av dykfirmer på alla semesterorter och i de större kuststäderna. De bästa dyken i cypriotiska vatten är alla vrakdyk, där den svenskbyggda färjan Zenobia, som sjönk strax utanför Larnaka med över 100 långtradar

ombord, är den mest berömda dykplatsen. Längs de klippiga delarna av västkusten kan man göra intressanta grottdyk, men fisklivet är tämligen begränsat i hela östra Medelhavet. Ett vanligt dyk kostar normalt cirka 30 euro, inklusive tuber och vikter, resten av utrustningen kan hyras för 10–15 euro extra.

Skidåkning

I januari och februari är normalt liftarna på Cyperns högsta berg, Olympos, öppna och nedfarterna, som i svårighetsgrad sträcker sig från rött till grönt, preparerade.

Lifkort går på 23 euro för en dag, hyra av skidutrustning och pjäxor 16 euro. priserna för barn är något lägre. Det finns dessutom skidskola, där en lektion kostar 15 euro för vuxna och 10 för barn. Om man ringer Trodos Ski School för att boka lektioner kan man också kolla snö-tillgången.

Segling

Det går att hyra segelbåt både för att segla själv och med besättning. En 40-fotare med kapten kostar runt 8000 kronor för en dag. ► [www.windowoncyprus.com/sailing and boats in cyprus.htm](http://www.windowoncyprus.com/sailing_and_boats_in_cyprus.htm)

Golf på Aphrodite Hills resort.

5 x helger och festivaler

Karnevaler

Precis som på andra håll, är det karnevaler på ön vid samma tid som i det katolska delarna av Europa i februari. Störst är den i Limassol.

Påskan

Firas i mars–april och är den största ortodoxa helgen på Cypern, inklusive processioner till kyrkorna, brasor och traditionell

påsklamm. Överallt i städerna ser man man hönor, harar, kycklingar och ägg i jätteformat.

Anthestiria

Ordnas i maj och är en blomsterfest som brukar hållas i Pafos, Limassol och en del andra städer på ön.

Kataklysmos

Firas i juli, framför allt i Limas-

sol och Larnaka. Festen kretsar runt historien om Noaks ark och pågår i tre dagar, inklusive marknader och vattenkrig.

Limassols vinfestival

Hålls i stadsparken i september (vinskörden är tidig i det varma klimatet). Förutom vin från en rad producenter blir det folkdans, mat och åkattraktioner för barnen.

5 x norra Cypern

Gränspassage

Sedan några år är det en enkel affär att korsa gränsen på en handfull ställen längs den linje som delar landet, förutsatt att man har passet med. Man kan stanna i veckor om man vill. Det finns organiserade turer till nordsidan med buss. Kör man själv bör man kolla att hyrbilskontraktet tillåter att bilen tas över gränsen och man tvingas alltid betala en trafikförsäkring på den turkiska sidan. Man kan också gå över gränsen – enklast vid Ledra palace i Nicosia. Södra sidan tillåter inte inresa från nordsidan om man rest till nordsidan från Turkiet, men de kollar inte passen speciellt noga.

Mat

Numera bor det fler turkar från Anatolien än turkcypriter på norra sidan av ön. Det här har påverkat vad restaurangerna erbjuder och generellt äter man både bättre och billigare här än på sydsidan, förutsatt att man gillarr turkisk kokkonst. En hel del liknar maten på resten av ön, men kebaber i olika former är mycket vanligare.

Kyrenia

Cyperns vackraste stadskärna runt en nästan cirkelrund

hamn, med mysiga serveringar. Hamnen skyddas av en medeltida borg, där det numera finns ett sevärt museum med en av världens äldsta välbevarade båtar, funnen av dykare 1967 (se också Thallasa museum i Ayia Napa).

Karpashalvön

Om man liknar Cypern vid en kastrull är Karpas handtaget. Här bor det få människor och många förvildade åsnor. Lägg ut finns det grekiskortodoxa klostret Apostoloe Andreas och en mil före det Cyperns allra finaste orörda strand - Golden beach, med bara ett par enkla övernattningsmöjligheter, men desto fler kvadratmeter sandstrand åt var och en av de få besökarna.

Famagusta

Kika in genom taggtråden till den utrymda stadsdelen Varosha, officiellt under FN-kontroll, men bevakat av turkiska värnpliktiga. Där inne fanns nästan alla öns turisthotell före invasionen och då tiden stannade 1974. Katedralen, som av ottomanerna förvandlades till moské, är stadens främsta historiska sevärdhet och strax norr om Famagusta ligger de fina antika ruinerna i Salamis.

5 x årtal

10000–8000 BC

Civilisationen kom tidigt till Cypern – och med den utrotningen av olika vilda djur, som pygméflodhästen.

1200 BC

En blomstringsperiod, med de första grekiska bosättningarna på ön. År 58 före Kristus tar romarna över ön från grekerna och från 300-talet regerar Bysans.

1571

Osmanska riket, lett från Topkapalatsen i Istanbul, tar över styret av ön och fördriver korsriddarna som haft den som bas i århundraden.

1960

Cypern blir självständigt, efter decennier av brittiskt kolonialstyre.

1974

På sommaren sker en statskupp stödd av grekiska militärjuntan i Aten, som gärna skulle se ön som en del av Grekland. Den följde av en turkisk ockupation av den norra tredjedelen av ön. Under striderna och vid en rad massaker på civila dödas flera tusen människor och långt fler tvingas lämna sina hem och bli flyktingar. Ön är delad än i dag.

5 x guideböcker

The Rough Guide To Cyprus

Den mest detaljerade av alla guideböcker på marknaden och perfekt för den som vill veta mer om historia, kulturhistoria, politik, musik med mera. Senaste upplagan på 487 sidor publicerades 2009. Cirka 130 kronor på nätet.

Lonely Planet Cyprus

En typisk LP-bok, 268 sidor med utmärkta fakta om allt praktiskt, inklusive bra kartor, och något

sämre koll på kultur och vardagsliv. Senaste upplagan kom i 2009. Cirka 130 kronor på nätet.

Topp 10 Cypern

Svenskspråkig bok från 2010 med listor på sevärdheter, matställen med mera. Fungerar bra för den som bara ska ha en slapp chartervecka. Cirka 80 kronor på nätet.

Cypern – kärlek, krig och kult

Svensk bok skriven av en före

detta intendent på Medelhavsmuseet, som försöker fånga ön både historiskt, kulturellt och politiskt, över nästan 500 sidor. Mycket aktuell då den kom ut 2010. Cirka 190 kronor på nätet.

FN på Cypern

”Den svenska fredsbevarande insatsen 1964-1993”, är den långa titeln på en bok från 1999 skriven av två män med stor kunskap om insatsen. Kostar cirka 210 kronor på nätet.

Golvmosaiker i Nea Pafos.

Får i Trodosbergen.

5 x varningar

Fylla

Ayia Napa är en partystad, med hålligång natten lång. Självklart blir det då en massa fylla, folk skadar sig själva och andra under påverkan av alkohol och ibland också droger. Könssjukdomar är inte vanligare här än på andra håll i Sydeuropa. Men den som kommit för att festa, dansa och träffa nya partners gör klokt i att ha ett paket kondomer med sig.

Cypernfrågan

Allt som har med öns delning att göra är känsliga frågor, som lätt gör folk upprörda. Tänk efter innan du ger dig in i diskussioner, avstå från att hylla endera

sidan och tala helst inte vitt och brett på den södra sidan om att du besökt eller ska besöka den turkiskkontrollerade delen.

Adresser

Många småorter men också turistorter som Ayia Napa har inga gatuskyltar eller husnummer, trots att gatorna har namn och husen nummer. Det gör att adresser oftast anges på annat sätt, exempelvis ”nära hotell xx”, ”på huvudgatan” eller ”i fiskehamnen”.

Trafiken

Som alltid den största risken under resan. Och med vänstertrafik, vilket få svenskar är vana

vid, kan man göra fel både som bilförare och gångtrafikanter: Titta åt höger först när du ska korsa gatan!

Magsjukdomar

Inte så vanliga. Hotellens bufféer utgör nog den största risken. Kyld mat står ofta för varmt, den varma för kallt, en del som serveras har varit framme flera gånger och snoriga barn plockar ibland som barn gör – med fingrarna. Ducoral skyddar mot vissa magbakterier och det är bra att ha med sig receptfri medicin som lugnar magaktiviteten om man blivit dålig. Så gäller det att dricka mycket vatten – helst redan innan man blivit sjuk.

5 x telefonnummer

Ringa hem

Slå 0046 och sedan riktnumret utan den första nollan och lokalnumret för att ringa hem.

Ringa hit

Slå 0357 och hela lokalnumret för att ringa från Sverige till Cypern, eller från din svenska mobil på plats. Den turkiskkontrollerade

norra delen av ön har riktnummer +90 392 (90 är Turkiets landsnummer).

Larmnummer

Vid nödfall ring 112 för polis, ambulans och brandkår.

Ambassad

Sveriges ambassad ligger i Ni-

cosia, på adressen Archbishop Makarios Avenue 9, 2 tr. Telefon: +357 22 45 80 88

E-post: ambassaden.nicosia@foreign.ministry.se

Öppet må–fre kl 9-12.

Konsulat

Det finns inga svenska konsulat på ön, enbart ambassad i Nicosia.

5 x bra sajter

► www.visitcyprus.com

Cyperns turistbyrås officiella hemsida med hygglig grundinformation på svenska och en del på engelska, exempelvis evenemangstipsen. Bra startsida för den som vill resa till Cypern. Turistbyrån har dessutom riktigt bra kartor och fler mycket användbara broschyrer, men dessa kan man få på deras lokalkontor på ön också.

► www.your-ayianapa.com

Hygglig hemsida på engelska, med ganska bra info om charterresmålet Ayia Napa.

► www.cyprusweekly.com.cy

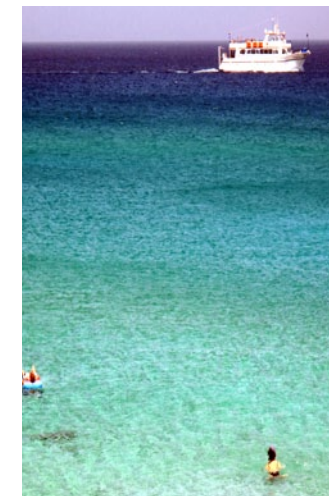
Engelskspråkig cypriotisk tidning på nätet med nyheter, turistinfo, evenemangstips med mera.

► http://en.wikipedia.org/wiki/Cyprus_dispute

Engelsk Wikipediasida för dig vill veta mer om varför ön är delad och om konflikten mellan öns grekiska och turkiska befolkning.

► www.cypnet.com

Den mest användbara turismhemsidan om norra Cypern. Med många länkar, bland annat till ett stort antal hotell.

Fler guider på nätet LADDA HEM ÖVER 200 RESGUIDER

• Bohuslän & Göteborg • New York • London • Samaná • Själland & Fyn • Milano • Krk • Paris • Bangkok • Phuket • Reykjavik • Barcelona • Röda havet • Madrid • Teneriffa • Rom • Capri • Rhodos • Sharm el-Sheik • Kraków • Florens & Toscana • Krabi • Aten • Istanbul • Peru • Side • Hurgada • Köpenhamn • Tallinn •

AFTONBLADET
RESA

Nya guider varje vecka: www.aftonbladet.se/resguider